

DRECEERA

BUTLLETÍ DE
LA COLLA
EXCURSIONISTA CASSANENCA
APARTAT DE CORREUS 74
17244 CASSÀ DE LA SELVA

MONOGRÀFIC JOAN XIRGO — ABRIL 1990 — NÚM. 25

HOMENATGE JOAN XIRGO

AJUNTAMENT DE
CASSÀ DE LA SELVA

ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE LES GAVARRES
I DE L'ARDENYA

CONSELL
COMARCAL
DEL GIRONÈS

LA COLLA

28 D'ABRIL 1990 - XXIV FESTA LITERÀRIA

A 2/4 DE 10 DEL VESPRE,
AL RESTAURANT
EL BON ACULL,
SOPAR DE GERMANOR.

XARCUTERIA
LA SELVA

PARTIT
DELS SOCIALISTES
DE CATALUNYA

29 D'ABRIL 1990 - ACTE A SANT VICENÇ D'ESCLET

A LES 11 DEL MATÍ
* PLANTADA D'ARBRES
* COL·LOCACIÓ D'UN RECORDATORI
* DINAR DE GERMANOR

APROXIMACIÓ A LA BIOGRAFIA DE JOAN XIRGO I CARBÓ

—Neix, el 9 de març de 1929, a Can Cua, de Camp-llong.

—Segon fill del matrimoni Lluís Xirgo i Felícia Carbó. Germans, Berto i Nati.

—Va anar al col·legi públic de Campllong.

—Abans de treballar tot el dia a l'empresa Albertí, havia fet temporalment de pagès i també de bosquetà.

—L'any 1957 es casa amb Anita Teixidor i Mitjà, filla de Peret "Font" i Montserrat Mitjà. Van tenir quatre fills: Lluís, Xevi, Raquel i Anna.

—Comença l'activitat pública pels voltants dels anys seixanta, com a membre actiu del Cine-Club de la Colla.

—Des del 1973 al 1977 presideix la Colla Excursionista Cassanenca.

—L'any 1975 col·labora a la formació de l'Associació de Veïns.

—També l'any 1975, i essent president de la Colla, és un dels disset signants del Manifest de les Gavarres.

—L'any 1976 representa la Colla Excursionista Cassanenca al Debat Costa Brava.

—Membre fundador l'any 1977 del Grup d'Opinió Opció Democràtica Cassanenca.

—Delegat de Curs al Col·legi La Salle, de Cassà de la Selva i membre de la Junta de l'Associació de Pares de l'Institut Vicens Vives de Girona.

—Des del 1979, regidor de l'Ajuntament de Cassà de la Selva com a component de la candidatura del partit dels Socialistes de Catalunya PSC-PSOE.

—Afilliat el 1983 al Partit dels Socialistes de Catalunya PSC-PSOE.

—Responsable de la Regidoria d'Urbanisme des del 1983 fins el 1987.

—Membre del Consell General de l'Hospital Municipal de Sant Josep el mateix període de temps.

—Des del 1985 membre del Consell de Federació del PSC de les Comarques Gironines.

—Membre fundador de l'Associació Amics de les Gavarres.

—L'any 1988, membre fundador del Consell Comarcal del Gironès.

—El 12 de gener del 1990 morí, víctima d'accident, quan tornava d'una reunió de Junta de l'Associació d'Amics de les Gavarres.

2

*Any 1980.
Visita del President Tarradellas,
a l'Ajuntament.*

ÍNDEX

- Plana 2: Biografia de Joan Xirgo
3: Sempre... entre nosaltres
4: Cassanenc efectiu.— Josep M. Dausà
5: Joan Xirgo.— Eloi Madrià
6: Recordant... — Carles Malagrida
7: J. Xirgo, un peoner... — Amics de les Gavarres
9: Vocació política... — Manuel Nadal
10: J. Xirgo, conseller... — Manuel Nonó
11: J. Xirgo, xarcuter d'ofici.— Xavier Albertí

DRECERA

EDITA

DRECERA

Colla Excursionista Cassanenca
Carrer de la Bisbal, 10 - Apartat de Correus, 74
17244 CASSÀ DE LA SELVA

MONOGRÀFIC JOAN XIRGO

ABRIL 1990 - NÚM. 25

EXEMPLAR GRATUÏT

Imprimeix: DUCFORM, S.A. — Dipòsit Legal GI-957 / 83

SEMPRE ESTARÀ ENTRE NOSALTRES

A casa, la matinada del dia dotze de gener, no l'oblidarem mai. El pare, una vegada més, havia marxat sense sopar per poder assistir a una reunió, en aquest cas dels Amics de les Gavarres i Ardenya. "Va morir víctima d'accident treballant per totes aquelles coses en què sempre havia cregut". Senzill i emotiu, així de cruel. A casa, la veritat, el pare no hi era massa. Però hi era, i ara no. Molts de vosaltres el coneixieu a la feina, a l'Ajuntament, al partit... però no a casa. En Joan Maymí, un dels qui més el coneixia, ho va dir ben clar: "La mort ha segrestat la seva vida, plena d'hores robades a la família". I així és, o era. D'una cosa n'estem segurs: una persona no la trobes mai tant a faltar fins que saps que no tornarà. Per nosaltres, però, el pare encara hi és, i mai deixarà de ser-hi. Els pocs consells que ens donava sempre eren els bons, i el temps ho demostrava. Quantes vegades havíem discutit el seu tarannà fins no entendre que ell era així. S'apassionava debatent aquells problemes que patia a la feina, o a l'Ajuntament. Els problemes domèstics, en canvi, quedaven sovint en segon terme. "Has de fer el que tu creguis que has de fer, i no ho pot fer ningú més que tu", ens havia dit en més d'una ocasió. El consell, que segur havia donat a més d'un de vosaltres, procurem seguir-lo. I som conscients que vosaltres el compliu. La prova més clara ha estat la quantitat d'ofertaments que hem rebut després que ell, físicament, ja no hi és. Hem quedat sorpresos de la quantitat d'amics que ens han ofert, de tot cor, el que tenien. Ell ho hauria volgut així. Confiava de ple en nosaltres. Confiava en la mare, sempre a punt i disposada, a ajudar-lo a ell i als fills, en el que fos necessari. I confiava en els fills, a qui mai va obligar a prendre una trajectòria que no fos volguda per un mateix, malgrat, a vegades, no estar-hi d'acord. "En la mesura que respecteu els altres, vosaltres sereu respectats", pensava. Explicar-vos com era en Joan Xirgo a casa ens és difícil. Segurament tan difícil com explicar-vos com era ell fora de casa. Estem segurs d'haver conviscut amb algú molt especial. Només ens resta, recordem-ho, pensar en el que ell representa per a nosaltres. L'exemple de constància, d'ofertament i de dedicació que ens ha deixat, i que procurarem seguir. Per als fills, la mare és qui més ens ho recorda. Ha tingut la sort de viure amb ell. I nosaltres, els fills, tenim la sort de tenir-la a ella. Tots, però, mare i fills, estem segurs que no serem els únics que el trobarem a faltar i que, en moments difícils, no serem els únics que el recordarem.

XAVIER XIRGO
LA MARE I GERMANS

La mare... ha tingut la sort de viure amb ell...

CASSANENC EFECTIU

Es fa difícil escriure uns mots sobre la sobtada i tràgica desaparició d'en Joan Xirgo, després que la totalitat de les entitats a les quals havia estat vinculat expressessin el seu pensament i definissin la seva personalitat.

Aprofitaré, però, l'avinentsa que em dóna La Colla a través de la seva revista Drecera, amb motiu dels actes d'homenatge que s'estan organitzant, per afegir-hi, si cal, algun aspecte més en el seu treball com a regidor de l'Ajuntament.

Després de les eleccions de l'any 1983, amb el pacte que signàrem els dos grups que vam governar l'Ajuntament fins el 1987, CIU i PSC, van ser molts els dies i, per tant, també les oportunitats de poder conèixer-nos una mica millor. Per definir-lo de la millor manera diria que era un lleial servidor dels interessos generals. Políticament emmarcat dins un partit d'esquerres, intentava conjuminar les seves idees personals amb les de partit, fent prevaler quasi sempre, un raonable sentit d'equilibri no sempre fàcil de mantenir.

Era tossut en les idees que considerava que havia de defensar, però al mateix temps tenia un pragmatisme que li permetia saber estar sempre a l'altura de les circumstàncies.

Va ser ferm impulsor de la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana del Municipi, eina per altra banda completament indispensable per al desenvolupament urbanístic de Cassà de la Selva, i de la revisió del Projecte del Pla Parcial Industrial, que, després de tants anys, ara es comença a fer realitat. Aquestes últimes obres, per les quals va lluitar des d'un bon comença-

ment, malauradament no les ha pogut veure iniciades.

Certament, l'Urbanisme era el seu camp, o un camp que ell s'havia fet seu amb l'experiència, estudis i consultes.

Aquests últims gairebé tres anys a l'oposició no el van canviar. Segurament no ens vam veure tant com abans, quan compartíem una mateixa responsabilitat, però no és menys cert que, malgrat les diferències que s'haguessin pogut anar creant, continuava essent un lleial col·laborador en els temes que havíem encetat junts i que suposaven una continuació de la tasca, feixuga moltes vegades, que havíem emprès tots plegats durant l'anterior legislatura.

En Joan ja no hi és. A vegades costa de creure i es fa realment difícil entendre el sentit d'aquesta i de tantes altres morts tràgiques.

La seva cadira a la Sala de Plens ha quedat buida. Per a tots nosaltres, companys seus a l'Ajuntament, només ens resta el seu record. Per a la història, en els llibres d'actes municipals quedarà per sempre que el dia primer de febrer, el Consistori, reunit en sessió ordinària, va proposar donar a títol pòstum la Medalla de la Vila a Joan Xirgo i Carbó com a reconeixement de l'Ajuntament per la tasca que va portar a terme com a regidor des de la primera legislatura democràtica.

L'ALCALDE

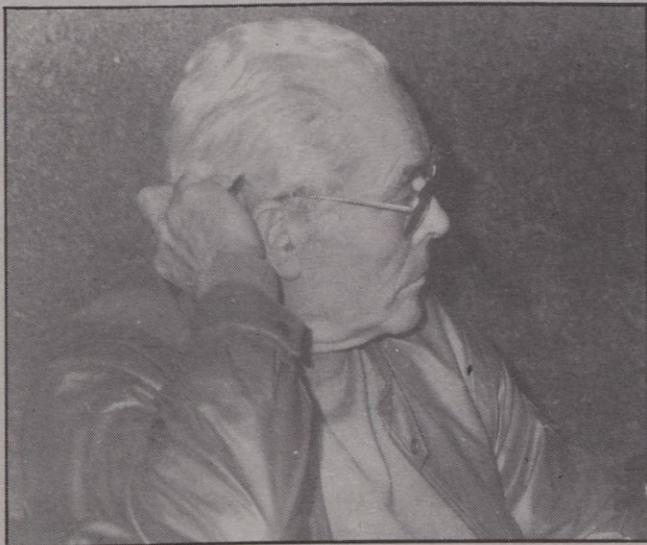
Josep M. Dausà i Crosas

Cassà de la Selva, març de 1990.

Conseller a l'Ajuntament de Cassà durant 11 anys.

JOAN XIRGO

Tota la gelor que encara corre pel meu cos intentant de trobar la sortida, com si d'un laberint sense fugida es tractés, ha aconseguit de bellugar-me la fibra. Noto aquella fredor càlida que tan aviat et fa serrar les dents en senyal d'injustícia, com et deixa caminant descalçat per sobre els núvols pensant que ha estat un malson.

No és precisament fruit d'aquest hivern tan rar de què vam parlar no fa gaires dies tu i jo. De fred no en fa, però hi ha notícies que et fan quedar encarcerat.

No cal aclucar el ulls, tot al contrari, els tinc ben oberts i et veig, i crec que, com molta altra gent, et veuré durant molt de temps.

Et veig amb el teu encenedor senzill fent claror a quatre fulls amb lletra escrita a màquina i amb una musiqueta de rock de fons. És un dels actes del Gran Agost 76, amb Sisa, Fusión, Carretera i Manta, Atila... T'acompanya la parella de la guàrdia civil que, sense estar assabentats de res, vigilen que la censura no sigui violada. Tot el recital, dret! no et vam comprar cap encenedor i, a sobre, vas fer de traductor.

Et veig amb aquest tarannà tranquil de fumador imperdonable i que, conscient de la molta feina que hi ha per fer... tens el gran convenciment que tot es farà. Aquesta aparença de lluitador tranquil em recorda López Raimundo.

Et veig amb aquest somriure característic teu que de tant en tant s'amaga; però que ràpidament reapareix. És el somriure del saber fer, del coneixedor de les seves limitacions, que, desades, de vegades són com un roc a la faixa.

Et veig assegut al prat de Romanyà amb una tranquil·litat absoluta i sense males companyies. L'encenedor només serveix per encendre les teves cigarretes (aquestes que tants mals moments han fet passar al teu amic Marià i que sovint han esgarriat Joan Maymí). És el 1975 i canten Marina Rossell i Jaume Arnella i "Cassà amb dues esses". És l'aplec de les Gavarres, per les quals tu tant has lluitat i que ha estat en definitiva la darrera feina que has fet. Feina de formigueta, que va anar al mas Ribas, de Santa

Cristina, a portar unes quantes espurnes per a les seves Gavarres estimades.

Et veig vora el foc amb la cassola d'arròs i més tard assegut a taula menjant-lo amb altra gent. Sempre hi ha bon ambient a la teva taula i alguna "llepia" per als qui s'hi acosten. És l'aplec de Sant Vicenç, on mai no falta.

Et veig entrar a l'Ajuntament amb algun paper als dits moltes i moltes vegades. Sovint t'ha tocat ballar amb la lletja i també ho has fet perquè al pencaire tant li fa ballar amb la lletja com amb la guapa.

Et veig com a President de la Colla fent qualsevol tasca. Aquesta Colla que tu ajudares a consolidar i que mai no has oblidat i que no et podrà tenir al costat l'any vinent quan celebri el seu 25è. aniversari.

Et veig seguint una cercavila de la Festa Major d'allò més content, tot i que és de les llargues.

Et veig sempre fent feina, poques vegades t'he vist amb la Nita, només en algun àpat.

Et veig de bon matí o al capvespre regant aquelles tomateres tan ufanoses del teu hort.

Et veig en alguna marxa de primavera.

Et veig mobilitzant el personal per tal d'acollir una branca de la Marxa de la Llibertat.

Et veig al costat dels qui van obrir el galliner de les gallines reivindicatives al pati de les Escoles.

Et veig com a persona que ha ajudat a fer història al seu poble.

Et veig com una persona que mai no ha perdut els papers i sempre ha trobat una solució davant un mal ambient.

Et veig assegut juntament amb aquella gent amb gran diversitat política i democràtica que en definitiva és la que va engegar el procés democràtic a Cassà. És el 1976 i a qualsevol local del poble, sovint en un bar. El nom local del grup no el recordo gaire bé: pot ser Unió Democràtica?

Et veig a la primera etapa del Cine-Club, tant a les verdes com a les madures.

Et veig penjant cartells del grup polític que tu has estimat.

Et veig a la barraca del "Siller" amb aquells esmorzars que duraven tanta estona i que parlant de totes les coses quedaven allà mateix, llevat del que teníem al plat. Ho rematàvem amb un "carajillo" d'aquell anís tan dolç que temps fa que corre per dins d'aquells prestatges.

Et veig anant cap a cal "Pitiu" a fer la partida de cartes com cada dissabte.

Et veig de tantes maneres i en tantes situacions que difícilment et podré oblidar mai. La Nita en pot estar ben orgullosa, has estat una persona ben parida, d'aquelles que es troben a faltar, d'aquelles que el ritme trepidant de la vida els ha jugat una mala passada; però tu has acabat pensant, allò que millor sabies fer.

Gràcies, Joan! perquè bonament crec que molts joves que amb el pas dels dies hem acumulat anys i ja no en som tant, tenim un deute amb tu.

Joan Xirgo, un treballador nat.

ELOI MADRIÀ i ROURA.
DRECERA

Joan i Anita...
"Se'l podia trobar al camp
remenant una cassola d'arròs..."

RECORDANT A EN JOAN XIRGO

Fou cap a la primavera del 1968 quan vaig conèixer en Joan. Era aquell temps en què anava ple de ganes de fer coses i d'una animadversió difícil de calibrar envers l'"establishment" imperant al país; ingressat de poc a la junta de La Colla. Les ganes de fer coses fruit dels meus vint-i-sis anys i l'animadversió de 24 mesos de servei militar obligatori —del qual vaig eixir amb vint-i-quatre primaveres ben acomplertes— durant els quals vaig poder gaudir a bastament de les sublimes virtuts castrenses i del contacte amb els eters valors espirituals de l'Espanya de sempre. Un immillorable brou de cultiu per a aital sentiment.

Que vols entrar també a la secció de Cine-Club? Sí, home. És clar! I allà ens trobarem un dimarts junt amb els altres companys, entestats tots plegats a fer-li la guitza al règim ni que fos a través d'unes imatges a la pantalla i d'un col.loqui més o menys animat. Era, si fa no fa, el mateix que tots hem conegut: cabells blancs, ulleres amb montura metàl.lica, posat seriós, capteniment pausat, fumador incansable de cigarretes que xuclava a poc a poc, com aquell que sospesa una jugada d'escacs, i, tanmateix, enèrgic i decidit en els seus actes i apreciacions.

Aviat mancà personal a la junta de La Colla i ell hi feu cap com el primer; aviat es notà. Formà part del grup que redactà els estatuts quan la força de les circumstàncies ens obligà a constituir-nos com a entitat independent de la U.D. Cassà en uns moments certament poc favorables. President a la tardor de 1973, tingué el càrrec fins el 1977, any en què les seves inquietuds l'empenyeren cap a una actuació més directa en els afers públics —aquella Opció Democràtica Cassanenca, aquelles eleccions municipals de 1979 en els quals, tanques esperances hi posàrem tots... el Grup de Defensa de Les Gavarres; en fi: no acabar fem mai.

En tenia de bones: en plena campanya contra les plantacions d'eucaliptus a Les Gavarres, projectàrem una acampada a Can Salvador de Romanyà — avui casa de colònies rebatejada Ca l'Aldric— i heus aquí que, en

anar a veure el terreny, ens trobarem amb un camp plantat amb els malaurats arbrets. Ell, després de contemplar-los una estona, n'arrencà un amb tota cura.

— El plantaré a l'hort de casa.

— Això? Aquest maleït eucaliptus vols posar a l'hort? Quina cosa per contemplar cada dia!

— Si, home. Cal tenir l'enemic sota control, no et sembla?

I, efectivament, el plançó d'arbre anà a parar al seu hort. Durant uns anys tothom que passà per la carretera o per la Rambla el pogué veure. Tenia un aspecte ben particular: semblava una forca de fusta d'aquelles que s'empraven per batre el fenc. Cresqué molt, tant que calgué escapçar-lo i, a l'últim se n'anà gloriosament a fer punyetes; el seu lloc ara l'ocupa un pi. Tot un símbol.

En ocasió d'una Festa Major i com a president de La Colla es veié obligat a assistir a un sopar organitzat pel darrer ajuntament franquista i en el qual figurava com a convidat d'honor el governador Murga, d'infausta memòria. M'ho va fer saber:

— Ja et planyo —jo li vaig dir—. Passaràs una mala estona.

— Home, mira. Si el tiberi és bo...

No s'ho creia ni ell mateix això. La cosa anà com era previsible: el convidat d'honor, seguint el seu inveterat costum, carregà aculat, oferint un poc edificant espectacle. I amb tot, en Joan no perdé el somriure tot explicant els fets.

A fi d'assistir a una reunió del Grup de Defensa de Les Gavarres que anava a tenir lloc a Torroella de Montgrí, un dissabte a la tarda prenguérem el cotxe i hi férem via. En passant pel Pont Major contemplàrem un espectacle insòlit: la paperera Torras deturada, sense fumar ni empudegar l'ambient. Motius? Molt senzills: l'aleshores president del govern central, senyor Suárez, passava uns dies de vacances per aquests indrets i no

era cosa d'ofendre la seva vista ni el seu olfacte, és clar!

— Quina barra! — fou el nostre comentari unànim.

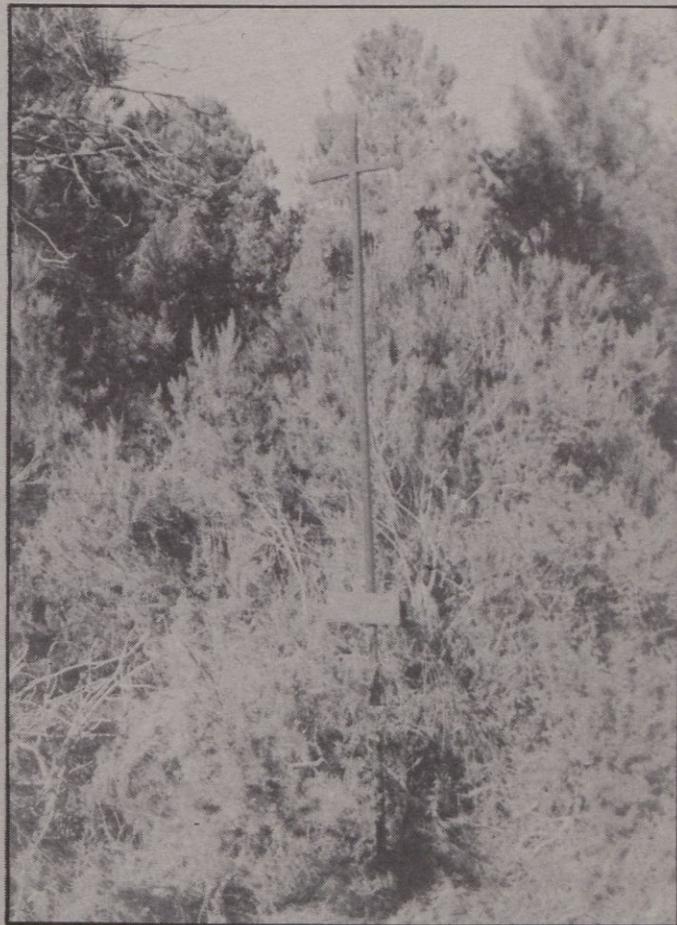
En tornar de la trobada i passar altra volta prop de la silenciosa fàbrica no badàrem boca, ens limitàrem a observar. I en Joan matisà el seu silenci amb una rialleta més expressiva que qualsevol mot.

Així era ell, ponderat en el seu captament, gens amic d'estridències. Quan parlava, ho feia amb convicció: si hom encetava polèmica, per acalorada que fos ell es limitava a alçar un xic —no gaire— la veu. No recordo haver-lo sentit cridar mai: no li calia per fer-se escoltar. Amb la mateixa tranquil·litat que se'l podia trobar al camp remenant una cassola d'arròs o posant unes graelles damunt el caliu, afrontava els temes més punyents.

Ara ja no hi és, què hi farem! Però en recordar detalls com aquests tinc la impressió que el sol fet d'haver conegut i tractat una persona com ell, d'haver estat el seu amic, és prou motiu per pensar que no he estat perdent el temps.

CARLES MALAGRIDA
La Colla

*La Creu de les Monges, aixecada per la Colla,
cruïlla de camins a les Gavarres.*

EN JOAN XIRGO, UN PEONER EN LA DEFENSA DE LES GAVARRES

7

El treball col·lectiu que de 1975 ençà s'ha fet per salvaguardar les Gavarres de la degradació i per declarar-les parc natural està unit, des del primer moment, al nom d'en Joan Xirgo. Efectivament, ell ja participà en la tardor d'aquell any en la reunió que tingué lloc a la Bisbal, en el decurs de la qual s'aprovà el Manifest de les Gavarres i sortiren les primeres iniciatives per desvetllar l'opinió pública sobre el tema. Ell i en Joan Cals, convocant de la reunió, foren les dues persones més conegudes i més constants d'aquella colla de gent que ràpidament s'amplià i prengué el nom de Grup de Defensa de les Gavarres, nucli del qual amb el pas del temps esdevindria l'Associació d'Amics de les Gavarres i Ardenya. La seva mort es produí a la sortida d'una de les reunions de la Junta Directiva de l'Associació; així, doncs, al servei d'aquest territori, una trajectòria de gairebé quinze anys, reblada amb els últims minuts de la seva vida. La seva dedicació s'explica perquè era una persona lúcida i amb sentit de la responsabilitat. Especialment intensos foren els primers temps.

Els reunits a la Bisbal posaren en marxa una recollida de signatures. En cosa d'una setmana, en tingueren un miler. En Joan Xirgo, llavors President de la Colla

Excursionista Cassanenca, i els seus companys cassanencs foren particularment actius. Els primers dies de desembre el Grup de Defensa de les Gavarres convocà els mitjans de comunicació a Romanyà per donar-los a conèixer el Manifest, que començava dient: "*Els firmants d'aquest document, profundament identificats amb el que han representat per als nostres pobles les Gavarres, volem manifestar públicament la indignació i tristesa que sentim davant la progressió d'un procés degradant que està posant en perill la seva condició d'espai natural obert a tots...*". Els convocants, entre els quals hi havia en Joan, els digueren als periodistes: "*Malauradament, al nostre país, a les nostres comarques, a la Costa Brava, hem hagut de cridar sovint contra les desfetes en matèries d'urbanisme i d'ordenació territorial. Els resultats han estat ben pobres. És lògic, doncs, que la desmoralització i l'escepticisme estiguin incorporats a les actituds vitals de la gent dels nostres pobles. Però nosaltres estem segurs que tot això pot ésser superat, ha d'ésser superat*". Optimisme i voluntarisme, confiança en la gent, actituds que caracteritzarien el comportament del Grup i que tant coincideixen amb el que fou el tarannà vital d'en Joan.

Els Metges, fita de moltes trobades en plenes Gavarres.

Les accions del Grup de Defensa de les Gavarres se succeïen amb rapidesa i energia. La primavera del 1976 tenia enllestits quatre documents preparats per a la Diputació, l'ICONA, el Govern Civil i la Comissió Provincial d'Urbanisme. Els que s'adreçaven als dos primers organismes sol·licitaven formalment la declaració del Parc Natural de les Gavarres, i s'hi adjuntaven onze punts que pretenien esdevenir els criteris bàsics per a l'ordenació i la gestió del Parc. Els documents destinats

8 al Govern Civil i a la Comissió Provincial d'Urbanisme denunciaven un seguit d'actuacions urbanístiques il·legals. Els quatre documents foren lliurats el 29 de maig, amb la signatura de més de cinc mil persones i de cinquanta entitats. El diumenge abans, el 23 de maig, havia tingut lloc, novament a Romanyà, una festa popular reivindicativa del Parc Natural de les Gavarres, organitzada per joves dels pobles i ciutats veïnes, amb la col·laboració del Grup de Defensa de les Gavarres. En Joan Xirgo i l'Anita participaren, juntament amb diversos centenars de persones, en l'aplec matinal, en el dinar de germanor i en la vetllada de la tarda. El ressò de totes aquestes activitats fou extraordinari.

Extraordinari havia de ser, també, l'impacte que la tardor del mateix any causaria el Debat Costa Brava. Els membres més significats del Grup de Defensa de les Gavarres tingueren un paper destacat en la sessió del Debat celebrada a Torroella. En Joan hi presentà una comunicació titulada "*La Colla Excursionista Cassanenca pels parcs naturals*", en la qual hi podem llegir el següent: "*Volem des d'aquí aixecar la nostra veu per fer que hom compregui que cal respectar la Natura, que cal lluitar per conservar allò que és objecte dels seus anhels: la pau i la tranquil·litat del bosc, enguany pertorbada per la destrossa que les urbanitzacions comporten. Si els boscos arriben a perdre's —ultra la defensa ecològica que això representaria— haurem perdut el darrer reducte per fugir de les angoixes que la civilització d'enguany ens ha imposat*". Atenció a aquest quintet de paraules: respectar, Natura,

lluitar, pau i tranquil·litat. Ens defineixen molt bé el nostre amic, el nostre company. I com no podia ser d'una altra manera en un home que tenia dots innates de pedagog, finalitzava la seva comunicació amb el paràgraf següent: "*Cal la mentalització del país des de la més tendra infància: al col·legi, a l'ambient familiar..., i fer un recordatori constant en els mitjans d'informació, diaris, ràdio i televisió del respecte que ens mereix la Natura, de la qual, en som tots usufructuaris*".

Amb el lema "Ara ja, tots per les Gavarres", el Grup culminà la seva tasca amb una nova concentració popular, aquest cop als Àngels. Era el 4 de setembre de 1977. Estava a punt de produir-se el restabliment de la Generalitat i el Grup de Defensa de les Gavarres es preparava per esdevenir l'Associació d'Amics de les Gavarres. Els assistents foren diversos milers. En Joan, la seva família i un grup de cassanencs tingueren cura d'ordenar l'aparcament dels cotxes i, proveïts de barretines, de recaptar diners per pagar les despeses. A la tarda, utilitzant la megafonia que havia preparat el seu íntim amic Carles Malagrida, fou un dels oradors, en nom de món excursionista. Home discret i voluntariós, col·laborava en tot el que calia. Igualment, quan les circumstàncies ho exigien, parlava en públic fàcilment i serenament, captivant l'auditori des del primer moment. En Joan Maymí ens ho recordava en la necrològica que li va dedicar: en Joan Xirgo sabia fer-se escoltar sense aixecar el to de veu.

Als Àngels iniciàrem la inscripció de socis de l'Associació d'Amics de les Gavarres i immediatament ens posàrem a treballar en la documentació i els tràmits necessaris per a la seva legalització. En Quim Bosch, nou President de la Colla Excursionista Cassanenca, i en Jordi Pruneda, hi esmerçaren moltes hores, però el Govern Civil boicotejà el projecte. S'havien celebrat les primeres eleccions democràtiques, però els elements autoritaris seguien essent forts. Malauradament, calia esperar. També calia esperar que la Generalitat comen-

cés la seva actuació. Hi havia, mentrestant, una lluita decisiva a afrontar: la revisió del planejament urbanístic. Entorn del planejament supramunicipal de la Bisbal, —que afectava un 40 % aproximadament de la superfície del que considerem territori del futur Parc Natural de les Gavarres— la confrontació fou extraordinàriament dura, i acabà prou bé pels interessos del Parc. Però, hi havia molts altres reptes en la revisió del planejament del gran nombre de ciutats, viles i pobles que tenen terme a les Gavarres. En Joan Xirgo entrà el 1979 a l'Ajuntament de Cassà, en el qual romandria fins a la seva mort. Amb el pas del temps, es faria càrrec d'Urbanisme; en un camp tan difícil i conflictiu com aquest, saber fer prevaldre sempre, amb habilitat i amb respecte per part dels seus conciutadans, els interessos generals i, consegüentment, la salvaguarda de les Gavarres.

No fou fins al juny de 1985 que el Parlament de Catalunya no aprovà la Llei d'Espais Naturals, base legal

sobre la qual s'ha de realitzar la declaració del Parc Natural de les Gavarres. Era el moment de recuperar el projecte de l'Associació d'Amics de les Gavarres. Els treballs de l'assemblea constituent es feren a Romanyà, sota la batuta del malaguanyat Quim Franch; en el mateix lloc, en el mateix prat, deu anys després, ens tornàvem a trobar. En Joan Xirgo participà en la Comissió d'Estratègia de Protecció. Començava una nova etapa, en la qual ell seguiria tenint un paper molt actiu. És una història recent, i per això present en la memòria de tots. Per la nostra associació, primer amb en Quim Franch, després amb en Xavier Gassiot i més tard amb l'Empar Vaqué, en Joan Xirgo ha estat sempre un puntal, un punt de referència, una veu d'autoritat. Ens hauria agradat que ell hagués acceptat de ser-ne President, però la seva modèstia feu declinar les nostres invitacions. T'hem estimat tant, Joan!

AMICS DE LES GAVARRES

9

VOCACIÓ POLÍTICA DE SERVEI

Es fa difícil de parlar d'un company que ja no és amb nosaltres, d'una persona que amb la seva presència alegrava les reunions, actes i celebracions en les quals ell mai faltava.

Em ve el record d'en Joan i l'Anita, en Mariano i la seva esposa, i altres amics de Cassà i Llagostera quan obrien el ball en les diferents festes socialistes d'estiu que celebràvem; aquest era el tret principal d'en Joan: la seva energia, la seva activitat, el seu dinamisme.

Els socialistes de Cassà i els de Girona trobarem a

faltar l'ànim d'en Joan treballant per Cassà, per les Gavarres, pel socialisme. En Joan era l'ànima de trobades i reunions en les quals mai faltava l'alegria d'un porró i d'unes cosetes de picar per tal d'endolcir el debat i facilitar el diàleg.

El tremp d'en Joan, la seva energia, la seva duresa, la seva saviesa, el seu compromís de servei als altres, la seva fidelitat a Catalunya, el va portar a entrar en col.laboració amb Joan Paredes, Josep Pallach, Quim Español i Joan Reventós i no es decidí a demanar la militància socialista fins que no s'acabessin els vells

DRECERA

enfrentaments de la nostra família ideològica, i podem afirmar que en Joan Xirgo i en Joan Maymí foren militants de la unitat socialista molt abans que del PSC.

La vocació de servei al poble de gent com en Leandre Bertran o en Joan Xirgo i tots aquells que han participat en les reunions de la candidatura socialista de Cassà és innegable i així ho varen fer evident quan formaren part del govern municipal de Cassà. Aquest és l'estil d'en Joan: treball, col.laboració, servei, junt amb energia, eficàcia, duresa. La petjada d'en Joan en el poble de Cassà serà profunda ja que ell fou artífex de l'elaboració del Pla General d'Urbanisme, eina imprescindible pel progrés d'aquesta població.

Hi ha un problema municipal que hem de resoldre en homenatge a Joan Xirgo i aquest és el del secretari municipal. Estic personalment i políticament compromès a col.laborar a resoldre definitivament aquest tema.

En Joan era un excel·lent militant del PSC, regidor de Cassà, conseller comarcal, membre del Consell de Federació, sempre disposat a treure temps del temps, hores de son a la nit i així el vàrem perdre en una nit d'hivern venint d'una reunió dels Amics de les Gavarres, després d'haver assistit a una reunió del Consell Comarcal del Gironès.

Quines eren les actituds polítiques d'en Joan? Crec que ja n'he apuntat algunes: servei als altres, servei al poble, servei a Catalunya, i per això des de la seva profunda militància socialista era un gran defensor de la col.laboració de totes les forces progressistes i d'esquerra per tal de construir una alternativa de govern a Cassà i a Catalunya.

10

Crec que hem de ser fidels a l'actitud d'en Joan i treballar des de Cassà per enfortir el socialisme, i per constituir un grup municipal progressista amb vocació de govern. Els treballadors, els votants socialistes, la gent de progués, en Joan Xirgo no ens perdonaria que la seva tasca, la seva feina es veiés truncada.

Per en Joan, i amb en Joan ara és el moment de continuar.

MANEL NADAL i FARRERAS

JOAN XIRGO, CONSELLER COMARCAL

Hi ha fets que et corprenen, i un d'aquests ha estat la mort d'en Xirgo.

La nostra coneixença es limitava a la relació motivada per la seva pertinença al Consell Comarcal. Però a part d'això coneixia la seva trajectòria de dedicació i suport a totes les activitats i institucions cíviques de Cassà i del seu entorn.

El dia de la seva mort havia assistit al Ple del Consell Comarcal i, com tenia costum, fou un dels primers en arribar i com també era habitual en ell es va constituir en el centre d'una tertúlia amable, distesa i, com sempre, interessant.

Va ser l'última vegada que vaig parlar amb ell.

Al matí, a primera hora, van trucar-me per comunicar-me la seva mort. No podia creure-m'ho però per desgràcia era així: havíem perdut un gran home. Joan Xirgo i Carbó, només puc desitjar-te que la mort sigui per a tu una major naixença.

MANEL NONÓ

President Consell Comarcal del Gironès

Girona, 26 de març de 1990.

Al dolmen de Puig d'Arques.

JOAN XIRGO, XARCUTER D'OFICI

A la fàbrica on treballava, a **La Selva**, en Joan hi tenia casa pròpia. Us ho explicaré. Com sempre passa, els de casa acostumen a donar uns noms de lloc menys encarcarats que els oficials. I així tenim que a la secció on s'elaboren els embotits, se li diu **Can Botifarra**, però també molt sovint **Can Joan**.

Alguna vegada m'havia preguntat quin era l'origen d'aquest cas d'identificació tan directa d'una secció amb el seu encarregat: en Joan, en Joan Xirgo, el maulurat Joan Xirgo.

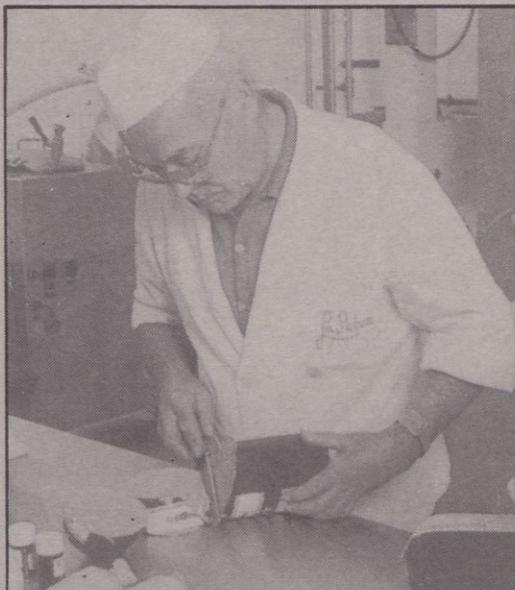
Això prové, en part, tant se val, del pes del temps. Més de quaranta anys de labor. Però això sol no em serveix d'explicació. Crec que aquí darrera, s'hi amaga el fet que ell va marcar d'una forma absolutament decisiva aquest àmbit de l'empresa.

En Joan va ser un "self-made-man" d'extracció rural i esperit català. Fill de Can Cua de Campllong, de ben jovenet va entrar a treballar a la fàbrica del poble. Curiosos com era, aviat va trobar en l'ofici artesanal d'aleshores un motiu constant d'aprenentatge i recerca. Amb el temps, a l'ombra de l'expansió del pemil dolç, article emblemàtic de l'empresa, va néixer la conveniència d'ampliar l'oferta amb nous embotits. Aquí va ser on en Joan va poder desenvolupar totes les seves aptituds. Va ser el principal artífex de molts articles ben aconseguits, que contribuïren a encimbellar la marca: el "chopped pork", els patès, la mortadella, les versions pròpies dels embotits tradicionals..., un reguitzell de creacions de vida efímera (consubstancial al consum de boca), que ben segur en algun moment hem desgustat i n'hem gaudit.

Era en aquesta tasca on en Joan es trobava més a gust: investigant nous productes, corregint mancances, formant-se amb la pràctica i amb el diàleg amb d'altres professionals, transmetent el seu bagatge als novins.

Qui havia tingut ocasió de tenir-hi un contacte, difícilment el deixava indiferent. El seu posat distingit, els cabells blancs i la mirada viva no resultaven una fesòmia enganyosa. En poca estona de diàleg es descobria en ell una deu d'apassionament temperada amb experiència, que despertava interès i transmetia confiança.

La seva rellevància pública d'aquests últims anys ha eclipsat tal vegada per al gran públic el seu vessant professional. Però en el seu cas, sens dubte, és totalment injust banalitzar la feina. En Joan mantenia un equilibri entre el treball i la militància social. En el seu tarannà vital no existia un trencament entre els dos, ja que eren dues formes de desenvolupament humà, de creació i de participació social que li permetien assolir uns objectius tangibles, que l'omplien.

Un infortuni se'ns l'ha endut de sobte.

La vida segueix, impertinent, en la quotidianitat de l'empresa. Però això no s'ha d'interpretar com cap oblit. És al capdavant la prolongació d'una de les tasques a les quals ell s'havia lliurat.

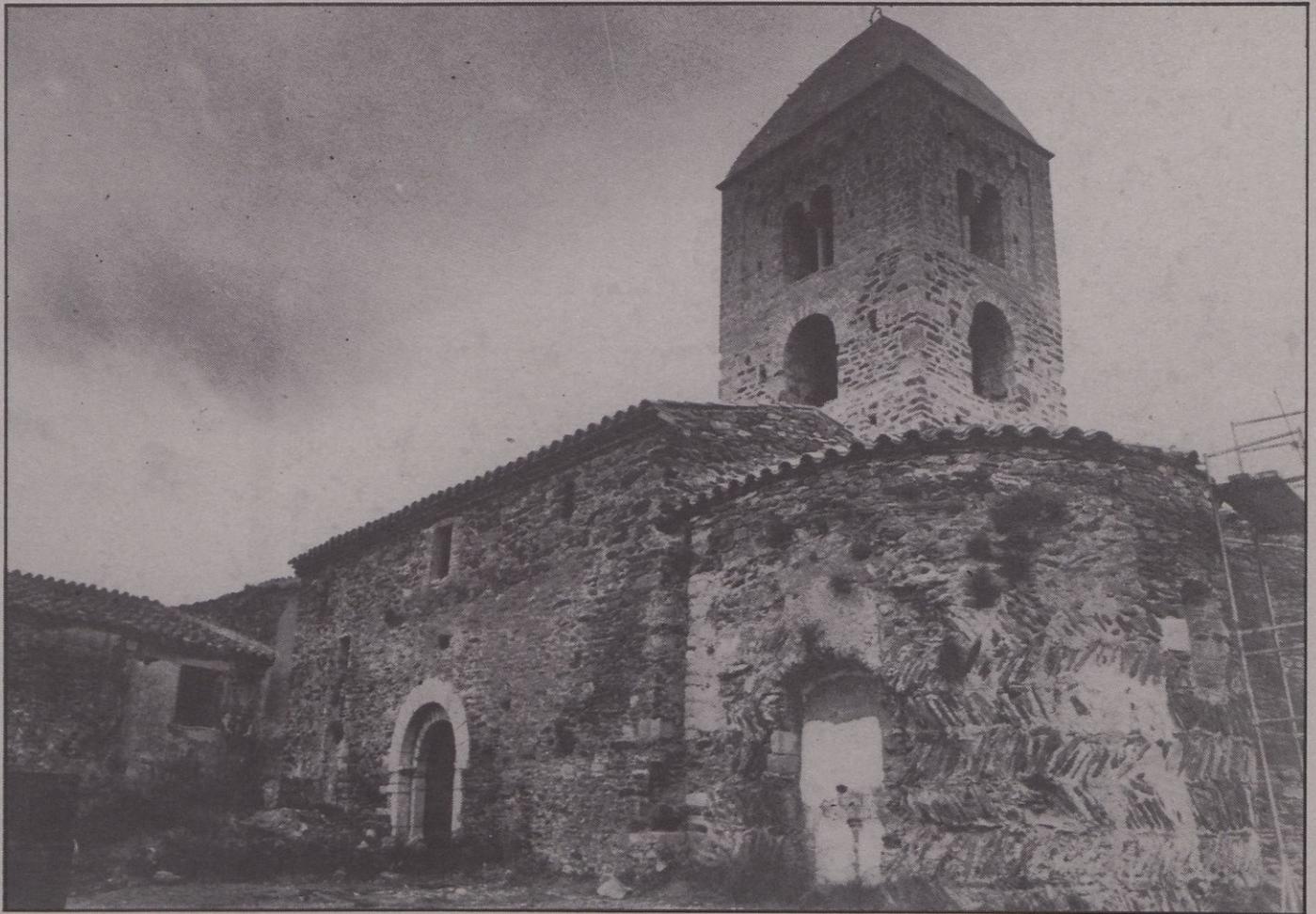
* * *

Joan, és injust que te n'hagis anat. T'han robat alguns anys de massa, dels molts que a tots ens manquen per arribar a fer i conèixer el suficient. Només ens podem consolar, perquè moltes de les fites plausibles que t'havies posat s'han assolit. Ningú deixa el camp estèril, i la teva llavor és de les de més ufana. Gràcies per tot.

XAVIER ALBERTÍ i ORIOL
La Selva

En el grup d'una excursió de l'empresa.

Església de Fitor, al cor de les Gavarres.

12

Amb el suport de:

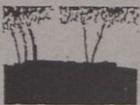
AJUNTAMENT DE
CASSÀ DE LA SELVA

CONSELL
COMARCAL
DEL GIRONÈS

XARCUTERIA
LA SELVA

ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE LES GAVARRES
I DE L'ARDENYA

LA COLLA

PARTIT
DELS SOCIALISTES
DE CATALUNYA

DRECERA

COLLA EXCURSIONISTA CASSANENCA

